

Dneska by to šlo

S ohledem na čas západu, respektive východu Slunce, jasnost úkazu a další astronomické vlivy, ale i vzhledem na aktuální předpověď počasí, je reálná pravděpodobnost možnosti dnes večer pozorovat

Jasná NOVA v souhvězdí Delfína

Roztomilé drobné souhvězdí Delfína si pro pozorovatele oblohy na polovinu srpna připravilo příjemné překvapení. 14. 8. letošního roku se blízko hranic souhvězdí Delfína, Lišky a Šipky rozzářila jasná nova. V tomto ročním období se nám tato oblast oblohy představuje každý jasný večer vysoko nad jihem. Jasnost nové hvězdy se zprvu pohybovala těsně pod hranici viditelnosti neozbrojenýma očima, ale velice rychle limit 6. mag překročila a odhady z noci z pátku na sobotu hovoří až o jasnosti 4,5 mag. Takže pokud máte k dispozici dobrou vyhledávací mapku není problém se na novou hvězdu podívat sebemenším dalekohledem a pokud jste na dostatečně tmavém místě nemusíte už užívat ani žádný přístroj a stačí oči.

Novu objevil Japonský astronom Koichi Itagaki Yamagata na snímku pořízeném v noci ze středy na čtvrtek. Svůj objev ohlásil prostřednictvím centra astronomických telegramů kolem 18. hodiny UT 14. srpna. Všiml si totiž, že na jeho záběru z předešlé noci jedna hvězdička chybí. Ve zmíněném telegramu se uvádí, že Yamagata snímky získal zrcadlovým dalekohledem o průměru 180 mm v jehož ohnisku byla umístěna CCD kamera. Jeho pozorování bylo následně potvrzeno pozorováním 60 cm teleskopem a současně byl proveden odhad jasnosti (6,3 mag).

Detailně byla také prozkoumána fotografie z předešlého dne s meznou jasností objektů 13,0 mag na které skutečně nova nebyla ještě objevena.

Od tohoto okamžiku začaly přibývat další a další odhady vývoje jasnosti. Už po několika hodinách bylo zřejmé, že nova průběžně zvyšuje svoji jasnost.

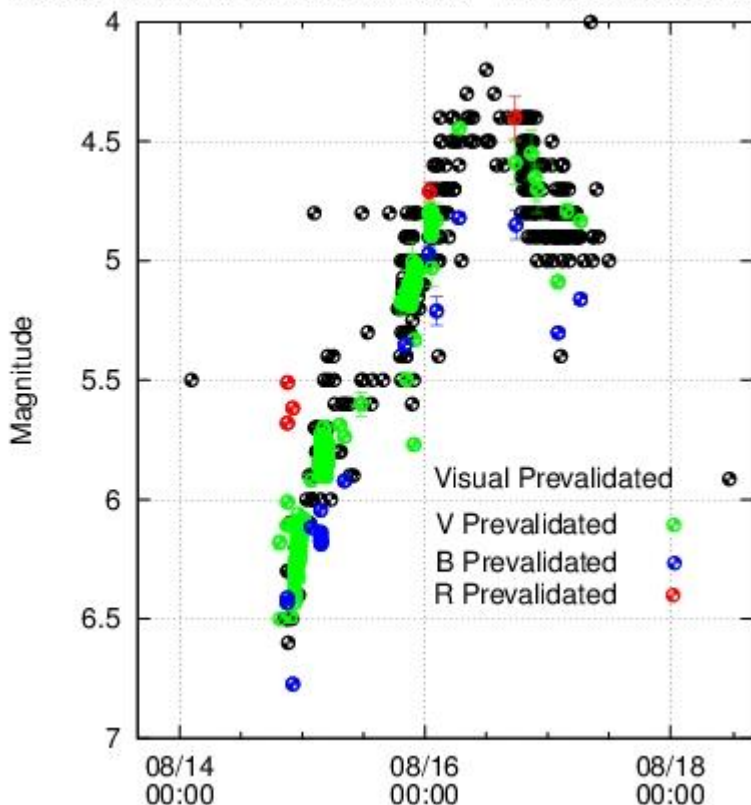
Maximálního jasu nova Delphinus 2013 docílila kolem poledne 16. srpna a nyní již zahájila pokles své jasnosti. Na připojeném obrázku je znázorněn průběh dosud zachycené světelné křivky.

Byly také stanoveny přesné souřadnice novy Del 2013 nezbytné pro její snadné vyhledávání s hodnotami:

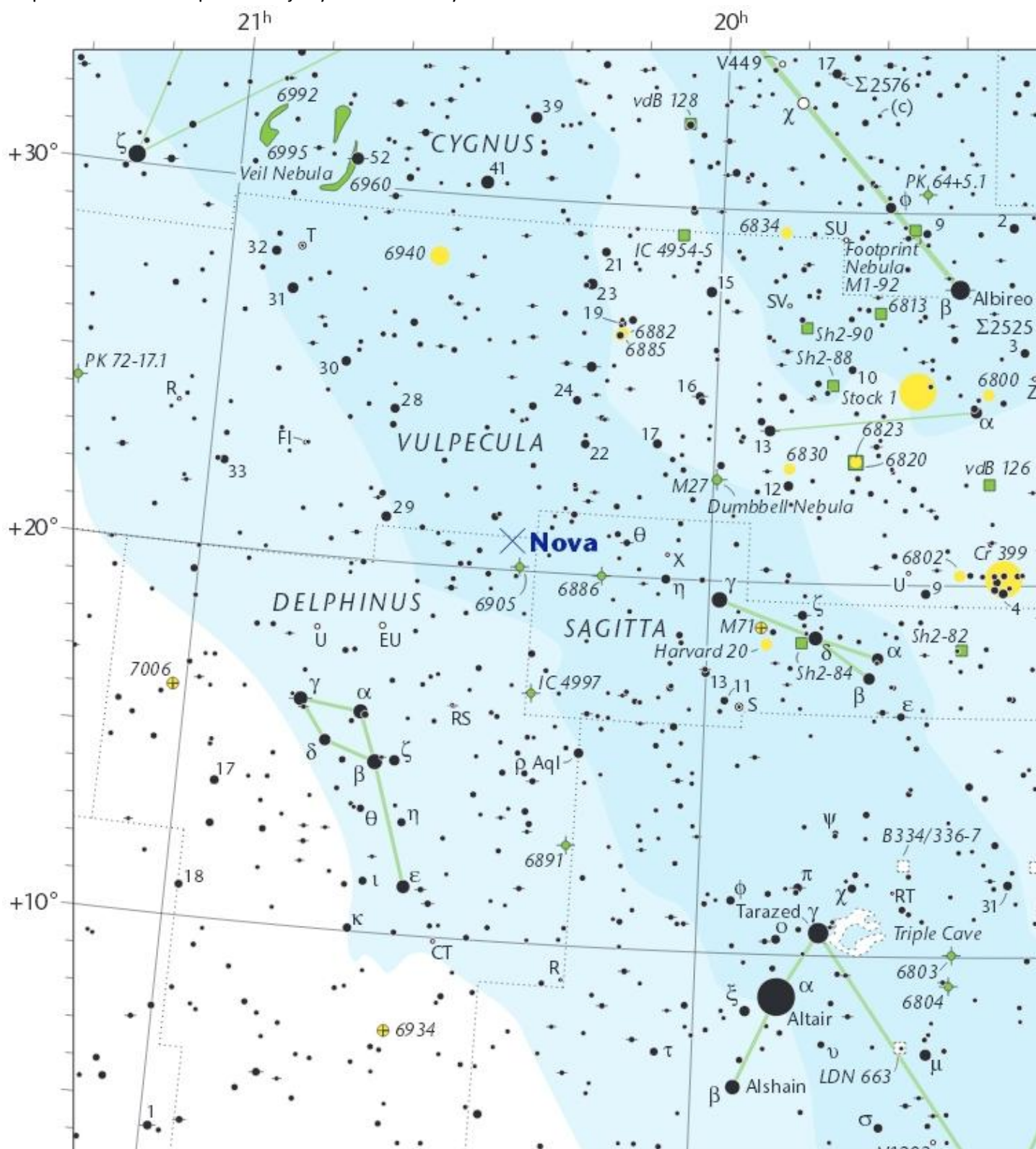
**AR 20h 23m 30,73s;
decl. +20° 46' 04,1".**

Jak už bylo řečeno nova se nachází v severní části souhvězdí Delfína, blízko průsečíku hranic souhvězdí Delfína, Šípu a Lišky. Pouhých 0,7° jihozápadně od ní se na oblohu promítá planetární mlhovina NGC 6905. V literatuře je také označována názvem

AAVSO DATA FOR NOVA DEL 2013 - WWW.AAVSO.ORG

Blue Flash Nebula (modrý blesk). Její jasnost je 12. Mag. Podstatně jasnějším obdobným objektem je pak sice vzdálenější, ale přesto stále blízká planetární mlhovina Dumbbell – Činka (M27). Polohu novy si můžete prohlédnout na mapce na níž je vyznačena modrým křížkem.

Známa organizace American Association of Variable Star Observers (AAVSO) krátce po objevu zveřejnila pro novu Del 2013 vyhledávací mapku včetně vytipovaných srovnávacích hvězd. Také ta vám samozřejmě může pomoci při vyhledávání a případném odhadování jasnosti novy. Naleznete ji na následující stránce.

Takto jasné novy se na naší obloze neobjevují natolik často, abychom si podobnou příležitost mohli nechat ujít. Přeji zajímavé pozorování.

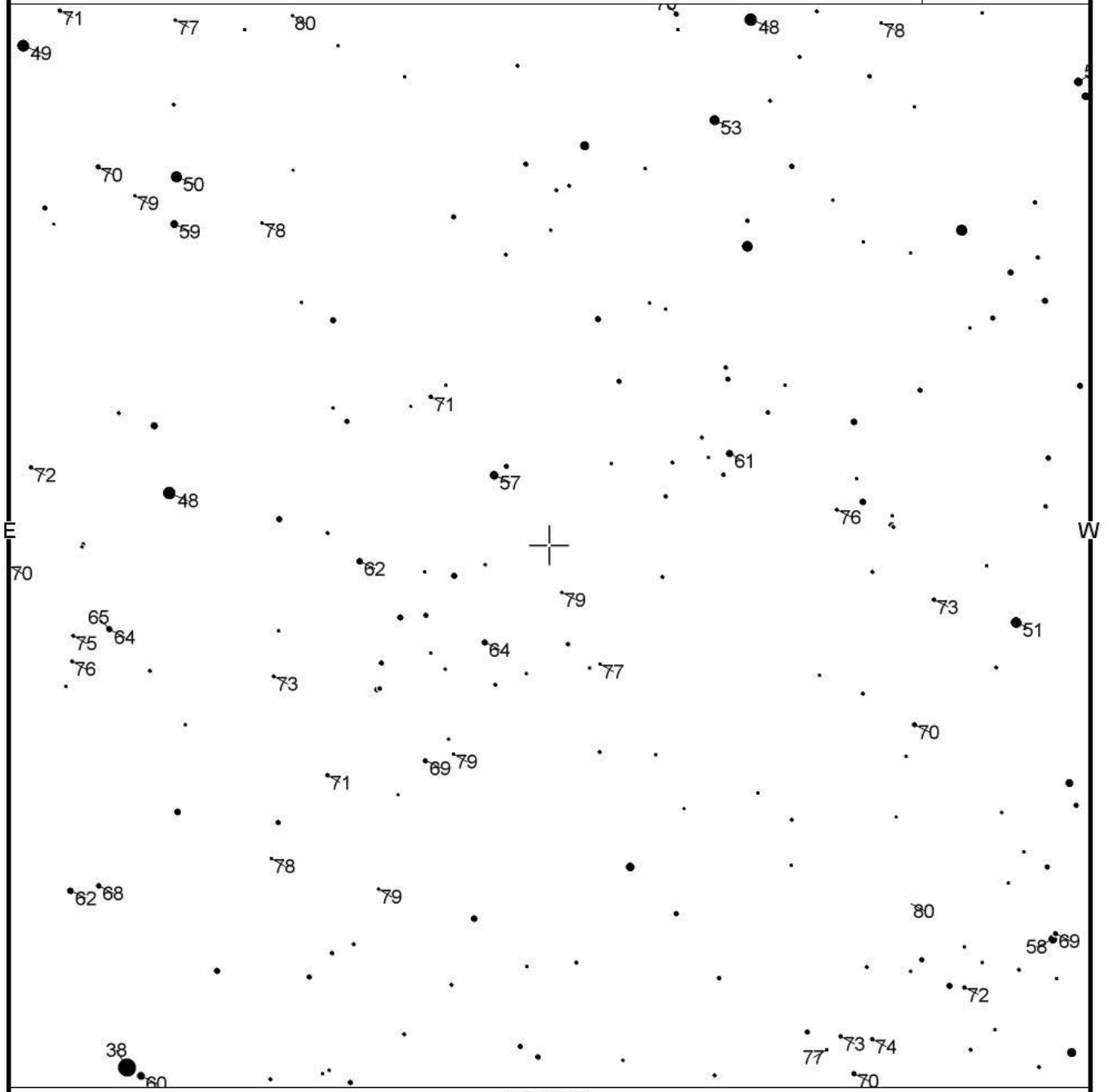
N

Magn:
Period:
Type:
Spec:

Nova Del 2013

(2000) 20:23:30.73 20:46:04.1

AAVSO
Chart
12508BUL

FOV = 10.0°

Please use the photometry table for CCD observations.

<http://www.aavso.org/vsp/>

Copyright © 2013 AAVSO

S

Karel HALÍŘ
Hvězdárna v Rokycanech
<http://hvr.cz>